

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 18-10-5530 סח נ' ג'ובילי

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת ברכה לכמן

שאדי סח, עו"ד

התובע

נגד

עיד ג'ובילי

הנתבע

פסק דין

1. זוהי תביעה לפיצויים בגין עוולת לשון הרע, בגין פרסומים שנעשו בדף הפייסבוק של הנתבע, מכוח חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "החוק").

2
3
4

טענות התובע

2. לטענת התובע בכתב תביעתו, תוכן הפרסומים שפרסם הנתבע באתר הפייסבוק, מהווים לשון הרע והם נעשו במטרה לבזות את התובע, להכפיש ולהשמיץ אותו, לפגוע בשמו הטוב, במקצועו ובפרנסתו.

3. לטענתו, הפרסום שקרי ונעשה בחוסר תום לב.

4. לטענתו, על בית המשפט להורות על צו עשה המורה על מחיקת הפרסומים מדף הפייסבוק, על פרסום התנצלות פומבית ומפורטת, וכן על פיצויי כספי בסך של 150,000 ₪ על פי ס' 7 (א) (ג) לחוק איסור לשון הרע.

טענות הנתבע

5. הנתבע המייצג את עצמו, הגיש כתב הגנה מטעמו. בכתב ההגנה, לא הכחיש הנתבע את הפרסומים בפייסבוק, וטען כי התובע מסלף את העובדות.

6. הנתבע הציג עצמו בכתב ההגנה, כמחנך ומורה בבית ספר תיכון, מחבר ספרי לימוד, פעיל חברתי נמרץ ופעיל בעמותות. לטענתו, הפרסום נעשה בצורה מושכלת תוך שימוש בזכות חופש הביטוי.

17

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 18-10-5530 סח נ' ג'ובילי

תיק חיצוני:

דיון והכרעה

7. בית המשפט הדן בתביעת לשון הרע, בוחן מספר שאלות, ראו מתווה שנקבע בע"א 8345/08 ע"ד בן נתן נ' מוחמד בכרי (פורסם ביום 27.7.11):

"בבואנו לדון בתביעת לשון הרע, עלינו לבחון את הדברים על פי תרשים הזרימה הבא, תחילה, יש לבחון אם הביטוי מהווה לשון הרע על פי סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע ... לאחר מכן יש לבחון אם המדובר בפרסום מותר אשר נהנה מחסינות (סעיף 13 לחוק) או אם עומדת למפרסם הגנת אמת בפרסום או הגנת תום הלב (סעיפים 14-15 לחוק)".

8. סעיף 1 לחוק קובע כי "לשון הרע" הוא פרסום אשר עלול:

"(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרם לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;

(4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו".

9. המבחן לפרשנות הפרסום לצורך בחינת השאלה האם הוא מהווה לשון הרע, הוא מבחן אובייקטיבי, דהיינו, "מהי לדעת השופט היושב בדין, המשמעות, שקורא סביר היה מיחס למילים" (ע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פ"ד מג (2) 33). בהקשר זה נקבע בפסיקה כי, הפרסום יפורש על פי המשמעות המקובלת בציבור כולו ועל פי הבנתו של "האדם ברחוב", או "האדם הרגיל", (א' שנהר דיני לשון הרע 110 (1997). זאת ועוד, משמטרת החוק היא למנוע פגיעה, אין חשיבות לדרך שבה הובן הפרסום על ידי הנפגע, וגם לא לדרך שבה הובן הפרסום בפועל על ידי מי שנחשפו לפרסום (שנהר הנ"ל, בעמ' 111).

10. אין מחלוקת בין הצדדים לעניין עצם פרסום הפרסומים. המחלוקת נוגעת לשאלה, האם הפרסומים שפורסמו בפייסבוק, עולים כדי לשון הרע? וככל שאכן כך, האם עומדת לנתבע הגנות המצויות בחוק.

הפרסומים

11. רואה אני לציין כי, כתב התביעה כלל מספר רב של פרסומים בפייסבוק בשפה הערבית. על פי החלטת בית המשפט מיום 7/3/19, ובהעדר הסכמה בין הצדדים על נוסח התרגום, נשלחו הפרסומים לתרגום על ידי מזכירות בית המשפט, ונקבע שנוסח התרגום יחייב את הצדדים.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 5530-10-18 סח נ' ג'ובילי

תיק חיצוני:

12. כמו כן, התובע התייחס בסיכומיו, רק לחלק מהפרסומים שצורפו לכתב התביעה, וזנח טענותיו לגבי הפרסומים האחרים. פסק דין זה יתייחס רק לפרסומים אשר צוינו בסיכומים.

להלן הפרסומים על פי סדר הופעתם בסיכומי התובע:

13. פרסום ראשון:

"בכנות, אתה צריך לעשות סדר בסולם הערכים שלך. נראה (שהוא) זקוק לסדר יסודי (כמו גם) הניירת שלך, בתחום הערכים והמוסר..."

רק בבית המשפט ניתן לקבוע זאת ולא אתה אדוני. נראה שלימודי עריכת הדין בירדן גרמו לך להיות מושפע מהדין הירדני.

אתה לא מכיר את יסודות המשפט וחופש הביטוי.

לגבי ארגוני הנשים, אני ממתין להחלטת בית המשפט ולא "לפסק הדין" שלך המלא טעויות בהבנה ושגיאות ערכיות".

אני סבורה כי פרסום זה מהווה לשון הרע על פי החוק, שכן יש בו כדי להשפיל ולבזות את התובע בעיני הקורא הסביר. התובע מתואר כאדם לא מוסרי, הזקוק לסדר בסולם ערכיו, כמו כן פרסום זה יכול לפגוע במשלח ידו כעורך דין, שכן הנתבע מדגיש כי התובע אינו מבין ומכיר את יסודות המשפט בישראל, ומקריאת הדברים נוצר אצל הקורא הרושם כי התובע אינו מקצועי.

14. פרסום שני:

"המצב שלך גרוע מאוד ! ...

אבל, אתה והערכים הם שני קווים מקבילים...

זאת הרמה המוסרית שלך !

לגבי ארגוני הנשים, אנחנו רואים בך "פסיק" שאין לו שום כוח ושום השפעה. אתה מדבר הרבה, אבל ללא כל הצלחות.

לגבי הנערה מעראבה. היא מרוצה מאוד ממה שהגיעה אליו כי מצבך קשה מאוד. בקרוב תדע שהבחור בוחן אפשרות למנות עורך דין אחר כי נחלת כישלון נחרץ".

התובע התייחס לטענה ש"הבחור בוחן אפשרות למנות עורך דין אחר" בחקירתו הנגדית, ואלו דבריו, בעמוד 5 שורות 2-6:

"אני צריך לעמוד על העניין שאתה טענת שהבחור רוצה למנות עורך דין אחר, זה משפט ואני נשבע שזו הצביטה בלב שלי בגלל המשפט הזה, הבחור שאני מייצג, יכולת לכתוב את זה בהודעה...זה פגע בי קשות עד עצם היום הזה אני מייצג את אותו בחור בבית משפט לעניין משפחה".

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 5530-10-18 סח נ' ג'ובילי

תיק חיצוני:

לאחר בחינת הפרסום הנ"ל, אני סבורה כי הוא נופל בגדר לשון הרע. הנתבע מכנה את התובע "פסיק" ללא כוח והשפעה, ואף כותב שהלקוח של התובע בוחן אפשרות לקחת עורך דין אחר משום שהוא כשל וכי אין לו הצלחות. אמירות שבהחלט עלולות לפגוע בעבודתו של התובע כעורך דין, ובפרנסתו מול לקוחות פוטנציאליים, אשר יכולים להיות מושפעים בנקל מכך. ברי כי הדבר יכול להזיק לתובע ולפגוע במשלח ידו על פי סעיף 1 (3) לחוק.

זאת ועוד, הנתבע מצייר את התובע כאדם לא ערכי שהוא וערכיו הם קווים מקבילים, משמע, קווים שלא נפגשים מעולם. אין ספק כי בעיני קורא סביר מדובר באמירה פוגענית שיש בה משום לשון הרע, כמשמעו בסעיף 1(1) לחוק.

פרסום שלישי : 15.

"יש שיר של אצאלה נצרי : "יא מסכן ..."

הגלישה שלך כאן בדף שלי מעידה על הרמה השכלית הירודה שלך.

הערה אחרונה – הוצאת דיבה על שופט " !?

הנה יש לך תיק לחיות [ממנו].

בבקשה, תגיש נגדי תביעת דיבה, רק תזכור שהשופט הזה מכיר את יכולותיך ואת הרמה שלך בתחום המשפט (השואפות לאפס) אתה רק מנופף ומאיים בחרב הפנייה לבית המשפט...

אני מרחם עלייך בשל פשיטת הרגל הערכית והמוסרית שהגעת אליה".

הנתבע נשאל על כך בחקירתו בעמוד 8 שורות 13-29 :

"ש: אתה כתבת עלי בעמוד 2 באמצע שהשופט הזה מכיר את יכולתי ואת הרמה שלי בתחום המשפט שואפות לאפס, איזה שופט ?

ת: השופט השרעי.

ש: הוא אמר לך

ת: אני אמרתי מכיר את יכולותיך, כן מכיר, זו אבחנה שלי, אני הגעתי למסקנה שהוא מכיר את היכולות שלך והפסדת מולי פעמיים. הוא אומר שאני מכפיש את השופט השרעי, אתה טוען שאני מכפיש את השופט השרעי לכן הצעתי לך להגיש תביעת דיבה נגדי אז הגעתי למסקנה שהיכולות שלך שואפות לאפס, לא תזכה והראיה שתוך יומיים בוטלה החלטה של השופט.

לשאלת בית המשפט :

ש: הגעת למסקנה שיכולותיו שואפות לאפס.

ת: כן, מתמטיקה זה התחום שלי.

ש: על בסיס ההחלטה של בית הדין השרעי לערעורים.

ת: כן, התבטל תוך יומיים, דבר מאוד בסיסי בישראל אי אפשר למנוע מאישה לצאת לחו"ל. אם אני פגעתי בו הצעתי לך לייצג את השופט. לפי שהוא הפסיד בכמה תביעות הגעתי למסקנה והלכתי לבד מולו, אני איש חינוך. אני מופיע בעצמי, הגעתי למחוזי ולעליון והוא הפסיד, השופט אמר לו לרדת מהתביעה הוא התעקש לערער ולערער".

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 18-10-5530 סח נ' ג'ובילי

תיק חיצוני:

מעיון בפרסום, ברי כי מדובר בלשון הרע, שכן הנתבע מדבר על יכולות אפסיות של התובע בתחום המשפט. על כך שיש לתובע תיק יחיד שממנו הוא יחיה, דבר שלכאורה מעיד על יכולות נמוכות בצד המקצועי. הנתבע מציין את הרמה השכלית הירודה של התובע. הוא אף מכנה אותו אדם לא ערכי ולא מוסרי. לדידי, אין מקום לטעות במשמעות שקורא סביר ייחס למילים אלה, הדברים משפילים ומבזים ועל כן הם עולים כדי לשון הרע על פי סעיף 1 (1) לחוק וכן יכולים לפגוע במשלח ידו כעורך דין על פי סעיף 1 (3) לחוק.

פרסום רביעי: 16.

"לך מכאן" מלך" (מנייר כמובן) תחזור ותיעלם כמו שהיית קודם".

הביטוי "מלך מנייר" עולה כדי השפלה והעלבה של התובע. על כן, אני סבורה כי ביטוי זה נופל בגדרו של "לשון הרע". הדבר קיבל חיזוק בחקירתו של הנתבע שהסביר מהי משמעות הביטוי. לדבריו, הביטוי הוא ביטוי ספרותי "מלך" על מנת להראות שהיכולות של התובע מוגבלות וכי הוא לא הצליח מולו באף תיק (עמוד 8 שורות 34-35). התובע בעדותו הבהיר כי ראה בביטוי השפלה ולעג. אני סבורה כי כך גם הרושם שיווצר בעיני האדם הסביר שקורא את הפרסום.

פרסום חמישי: 17.

"לפני מספר ימים החלטה סופית בעניין .

התעוררה סערה בעקבות מתן ההחלטה וכולם ידעו מה אתה שווה. עקבו אחר החדשות".

ספק בעיניי, אם אמירות אלה נופלות בגדר לשון הרע. האמירה אינה מובהקת היא גבולית. מקריאת הפוסט ניתן להבינו בכמה אופנים, האמירה "כולם ידעו מה אתה שווה" יכולה להתפרש גם באופן חיובי. רק מי שמכיר את הרקע לפרסום ונחשף להתכתבויות קודמות, יבין כי מדובר בביטוי שלילי. משכך, אני קובעת כי אין הפרסום עולה כדי לשון הרע.

פרסום שישי: 18.

"אני לא אמחק אותך, אני מרחם עליך, על הרדידות המחשבתית שהגעת אליה ועל אובדן המצפן המחשבתי והמוסרי שלך. אם הייתה לך ולו הצלחה אחת, היית מפרסם אותה כדי להעלות את קרנך הנפולה ולצאת מהמקום הנמוך שהגעת אליו, אבל אתה רק מסתפק ברמיזות.

הבנו את השיטה שלך .

יאללה עוף מכאן "מלך".

יש בפרסום זה משום לשון הרע, שכן התובע מוצג פה כאדם רדוד, לא מוסרי, כושל, נטול הצלחות. שוב נעשה שימוש בביטוי "מלך" שנקבע שיש בו כדי לבזות ולהשפיל את התובע, שכן ברי כי הנתבע מדבר בלשון סגי נהור, על מי שיכולותיו מוגבלות. מדובר בפרסום פוגעני הנופל בגדרו של סעיף 1(1) לחוק.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 5530-10-18 סח נ' ג'ובילי

תיק חיצוני:

- 1 פרסום שביעי: 19.
- 2 "... נראה שעורך דין הזה מושפע מלימודי עריכת הדין באוניברסיטאות הירדניות ומאמין
- 3 שחופש הביטוי בירדן זהה לזה שבישראל. עכשיו הוא למד לקח שלא ישכח אותו"....
- 4 היא לא רוצה "לחסל" אותו לגמרי, אז היא נתנה לו "סוכריה" כדי להמתיק את הגלולה המרה".
- 5 אני מוצאת שהפרסום אינו עולה כדי לשון הרע. אין בפרסום כדי לבזות את התובע או כדי לפגוע
- 6 במשלח ידו כעורך דין. יכול שעורך דין יהיה מושפע מדין מסוים במדינה בה הוא למד. גם באשר
- 7 לאמירות האחרות אין בהם כדי לפגוע או לבזות את התובע.
- 8 פרסום שמיני: 20.
- 9 "תמיד יש פעם ראשונה לשקר".
- 10 מחקירת הנתבע עולה כי, הדבר נאמר במסגרת התכתבות בין הנתבע לאחמד בשיר, המקורב
- 11 לתובע, בהתכתבות אחמד בשיר הגן על התובע ואילו הנתבע אמר על התובע שהוא משקר.
- 12 הנתבע נשאל על כך בעמוד 9 שורות 33-35:
- 13 "ש. לא הייתי שותף לשיחה שלכם, האם נכון, למה כתבת שאני משקר.
- 14 ת. נכון, זה משפט ידוע כשאתה לא יודע את כל האמת, תמיד יש שקר ראשון ואחמד בשיר לא
- 15 מכיר את כל נסיבות העניין בינינו ...
- 16 ש. איפה שיקרתי.
- 17 ת. לא פרסמת את כל האמת באירוע בבקה אל גרביה".
- 18 הנתבע נשאל על עניין זה בבית המשפט בעמוד 10 שורות 11-20:
- 19
- 20 " לשאלת בית המשפט :
- 21 ש: נשאלת לגבי הפרסום בתכתובת עם אחמד בשיר שאמרת לו שיש פעם ראשונה לשקר. אמרת
- 22 שפעם ראשונה לשקר זה היה באירוע, נאמר שהאירוע התרחש אחרי הפרסום ואז אמרת
- 23 שהשקר מתייחס שפרסמת שזכית בפסק דין ולא חיכית לערעור. איפה השקר.
- 24 ת: השקר שלו באירוע למען שני המשוררים הוא לא הזכיר שהאירוע היה כושל לא השתתפו
- 25 המשפחות של המשוררים, זה השקר, הוא הציג זאת כערב מצוין.
- 26 ש: האירוע התרחש אחרי הפרסום של השקר ?
- 27 ת: כן. האירוע התקיים אחרי שכתבתי את זה.
- 28 ש: אז האירוע לא קשור לשקר.
- 29 ת: אחרי האירוע הוא כתב פוסט ולא הציג את התמונה כמו שהייתה במציאות שלא היה אירוע
- 30 מכובד לא השתתפו הרבה אנשים, הציג תמונה שונה אחרת".
- 31
- 32 הצגת התובע כשקרן, נתפסת בעיני אדם סביר, כאמירה מבזה ומשפילה המהווה לשון הרע. עדות
- 33 התובע בעניין זה הייתה מבולבלת. הנתבע התייחס בחקירתו לאירוע שהתרחש לאחר הפרסום,

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 18-10-5530 סח נ' ג'ובילי

תיק חיצוני :

- 1 ולא היה לו הסבר מדוע ייחס לתובע שקר. אני קובעת כי גם פרסום זה עולה בגדרו של סעיף 1 (1)
2 לחוק.
3
4 פרסום תשיעי : 21
5 "אין לי שום דבר אישי נגד חד"ש או בל"ד.
6 אני בוחן עמדות ומעשים...
7 אלה העמדות שמדברות בחופשיות ובאומץ!
8 אנחנו לא תומכים באיש תקשורת מסוים או עורך דין כושל מסוים".
9 אני מוצאת שהפרסום כללי ואינו מתייחס לגופו של אדם מסוים ככלל ולא לתובע בפרט. על כן,
10 אני קובעת כי אין בפרסום לשון הרע כלפי התובע.
11 לסיכום חלק זה, אני קובעת כי למעט פרסומים 5,7 ו-9, עסקינן בפרסומים הנתפסים בעיני האדם
12 הסביר, כפרסומים פוגעים ומבזים, שעלולים לפגוע במשלח ידו של התובע. מדובר בפרסומים
13 פוגעניים שמטרתם, להציג את התובע כעורך דין כושל, נטול הצלחות, חסר מוסר וערכים, שרמתו
14 השכלית ירודה. להציגו כעורך דין שידועותיו במשפט אפסיות. הקשר הדברים והאופן בו נאמרו
15 ופורסמו, מביאים למסקנה שהפרסומים מהווים לשון הרע.
16 בהינתן האמור, אני קובעת כי הנתבע פרסם לשון הרע כנגד התובע בשישה פרסומים פוגעים. 23
17 **הגנות**
18
19 משנקבע שפרסומים 1,2,3,4,6,8 (להלן: "הפרסומים") מהווים פרסום לשון הרע, יש לבחון האם
20 הפרסומים חוסים תחת אחת מן ההגנות הקבועות בחוק.
21
22 כאמור, הנתבע מייצג את עצמו. עיון מדוקדק בכתב ההגנה ובסיכומי הנתבע, מעלה כי הנתבע לא טען
23 ולא התייחס להגנות הקבועות בחוק. נמצא כי, הנתבע תולה יהבו בחופש הביטוי ובזכותו הלגיטימית
24 להביע את דעתו ולבקר את התובע, באמצעות אותו כלי שהתובע עצמו משתמש בו לקידום רעיונותיו
25 (סעיף 13 לסיכומים).
26
27 בהקשר זה של חופש הביטוי, נפסק בהלכה הפסוקה, שחופש הביטוי אינו מושג ערטילאי נטול גבולות,
28 נאורות חופש הביטוי אינו מרשם לפגיעה קשה בשמו הטוב של האדם וכאשר ערכים אלה מתנגשים,
29 יש לאזן ביניהם. לעניין זה ראה האמור בע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר (פורסם ביום
30 12.11.06):

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 18-10-5530 סח נ' ג'ובילי

תיק חיצוני:

- 1 " חופש הביטוי אינו חופש הביזוי, והזכות להשמיע אינה הזכות להשפיל, הזרוע המילולית
- 2 המשתלחת כואבת לעיתים, לא פחות מן הזרוע הפיזית וכשם שהחירות להניף את האחרונה
- 3 מוגבלת על ידי קצה אפו של הזולת כך גם החופש לשגר את הראשונה מתוחם על ידי כבודו
- 4 של האחר".
- 5
- 6 28. מאחר והנתבע לא התייחס מפורשות להגנות הקובעות בחוק, שומה על בית המשפט, לבור את הבר
- 7 מן התבן.
- 8
- 9 29. הנתבע טען בכתב הגנתו כי, היה בפרסום שפרסם הבעת דעה או ביקורת עניינית על הנתבע. בעניין זה
- 10 יש לבחון האם עומדת לנתבע, ההגנה הקבועה בסעיף 15(4) לחוק, הקובעת כי, נתבע ייחנה מהגנת
- 11 תום הלב אם היה בפרסום "הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי,
- 12 בשירות ציבורי או בקשר לעניין ציבורי, או על אופיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם
- 13 נתגלו באותה התנהגות".
- 14
- 15 30. ככלל, הגדרת "תום הלב" לצרכי סעיף 15 לחוק אינה קלה. לצורך הסקת תום לבו של המפרסם,
- 16 פיתחה הפסיקה מבחני עזר, ובין היתר נקבע כי "ככלל ניתן להתחשב לצורך בחינת תום-הלב בהקשר
- 17 זה במידת הסבירות שבפרסום, במידת אמונתו של המפרסם באמיתות הפרסום, במידת הזהירות של
- 18 המפרסם בבודקו את אמיתות הפרסום" {ראה האמור בע"א 751/10 פלוני נ' דיין (פורסם ביום
- 19 8.2.12)}.
- 20
- 21 31. לעניין סיווג תוכן פרסום כהבעת דעה, או דיווח על עובדה, נאמר: "בעוד שפרסום עובדות אמור לשקף
- 22 את המציאות האובייקטיבית כפי שהיא, אמירות בעלות יסוד סובייקטיבי, המתארות עמדה אישית
- 23 בנוגע למצב דברים מסוים, יחשבו להבעת דעה (ראה ע"א 9406/96 קאקיש נ' ביארס, פ"ד נג(3) 352
- 24 וכן שנהר, בעמ' 309).
- 25
- 26 32. לאחר עיון בפרסומים, ובכלל זה בתיאורים בדבר יכולותיו האפשריות של התובע כעורך דין, רמתו
- 27 השכלית הירודה, העדר מוסריות וערכיות וכיו"ב (ראה עמוד 5 לעדות התובע שורות 18-12), הגעתי
- 28 לידי מסקנה כי הנתבע ידע והבין את משמעות אמירותיו והתנהגותו וכן את מידת השפעת הדברים
- 29 על התובע, על כן קשה לייחס לו תום לב. איני סבורה כי הפרסומים סבירים. כמו כן לא הוכח כי
- 30 הנתבע נקט באמצעים לברר האם מדובר בעובדות שהן אמת, כך שעל פי ס' 16 (ב) (2) לחוק מתקיימת
- 31 החזקה השוללת תום לב. התרשמותי מרוח הדברים ומהאופן בו נוסחו היא שלילית, הפרסומים
- 32 נוסחו בצורה מוגזמת ומתריסה והדבר אף קיבל חיזוק בעדותו של הנתבע שלא רק שאינה תומכת
- 33 בטענה בדבר קיומו של "תום לב" אלא יש בה כדי להשמיט את הקרקע מתחת להגנה זו ולבסס את
- 34 האפשרות כי הדברים נאמרו ביודעין, ותחת הבנה אם לא כוונה, על כן הם נופלים לגדר החזקה

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 18-10-5530 סח נ' ג'ובילי

תיק חיצוני:

השוללת תום לב בהתאם לס' 16 (ב) (3) לחוק. אוסיף, שאני סבורה שבענייננו, לא מתקיימת ולו אחת
מן הנסיבות הקבועות בסעיף 15 לחוק, של פרסום בתום לב.

לפיכך, אני קובעת כי הנתבע נהג בחוסר תום לב ולא עומדת לו הגנת תום הלב ביחס לפרסום.

הגנת אמת בפרסום

34. הגנת אמת בפרסום קבועה בסעיף 14 לחוק, הקובע כדלקמן:
"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה
בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמתותו של פרט לוואי שאין
בו פגיעה של ממש."

35. ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק כוללת שני יסודות, היסוד הראשון נוגע למידת האמיתות של
הפרסום ואילו היסוד השני נוגע למידת העניין לציבור שבאותו הפרסום. היסוד הראשון הינו
יסוד עובדתי בעיקרו והוא נוגע להשוואה בין המציאות העובדתית לבין הפרסום. היסוד השני
בוחן האם ישנם יתרונות לציבור, המצדיקים את הפרסום למרות לשון הרע שבו (ראה: א.
שנהר, דיני לשון הרע 1997, עמ' 215).

36. יסודות אלה הינם יסודות מצטברים ובהתקיים אחד ללא השני, לא תקום ההגנה הקבועה בסעיף.
על מנת לקבוע האם בפרסום יש אמת, יש לקבוע גרסתו של מי מהצדדים ביחס לעובדות האירוע
הינה אמת. ככלל, נטל ההוכחה מוטל על מי שמעלה את טענת "אמת בפרסום", כאשר מידת
ההוכחה הנדרשת לצורך הוכחת טענת אמת הפרסום נדרש רף גבוה, עומדת ביחס מתאים לרצינות
וחרפותו של תוכן הפרסום (ראה ע"א 670/79 הוצאת עיתון הארץ נ' מזרחי, פ"ד מא (2) 169 (1987)).
כמו כן הגנת האמת בפרסום אינה טעונה תום לב מצד המפרסם.

37. הנתבע כאמור לא טען להגנה זו בכתב הגנתו, לפחות לא במפורש. אולם, הטענה עלתה בחקירתו
הנגדית של התובע שם טען הנתבע שלא פרסם דבר שקר. הואיל והנתבע אינו מיוצג, נכונה אני
להתייחס לטענה זו ולדון בה:
כך נשאל התובע עת נחקר על ידי הנתבע (עמוד 4 שורות 21-33):

"ש: אתה יכול להצביע לי על דברים או משפטים שאני פרסמתי שקר או מידע כוזב.

ת: זה כל הפרסומים שאתה פרסמת והכפשת בהם את שמי כולם שקר ואין להם בסיס ואין אמת
בדברים שאתה פרסמת עלי, המטרה שלך הייתה רק אחת ויחידה לפגוע בי אישית ובפרנסתי.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 5530-10-18 סח נ' ג'ובילי

תיק חיצוני:

ש: מתוך ה- 6 עמודים שהסתמכת עליהם תן לי משפטים או מילים שאני אמרתי עליך דברי שקר וכזב.

ת: שאלת והתשובה ארוכה. כאשר אתה כותב בעמוד ראשון שאני צריך לעשות סדר בסולם הערכים שלי ואני זקוק לסדר יסודי כך גם הניירת שלי וכך גם בתחום הערכים והמוסר, אתה כותב עלי גם שפסק הדין של בית המשפט שלך שמלא בטעויות בהבנה ושגיאות ערכיות. אני עובר לעמוד שני אתה כותב עלי שהמצב שלי גרוע מאוד בשורה ראשונה אתה ממשיך ואומר עלי שאני וערכים זה שני קווים מגבילים, אתה כותב שזאת הרמה המוסרית שלי ושאר גוני הנשים רואים בי פסיק ואין לי שום כוח והשפעה אני רק מדבר אבל ללא כל הצלחות, אתה כותב שמצבי קשה מאוד ושאתה בקרוב אדע שהבחור שאני מייצג בוחן אפשרות למנות עורך דין אחר כי נחלתי כישלון נחרץ. זה עובדות.

ש: אני אמרתי עליך דברי שקר ?

ת: זה שקר.

ש: תן לי עוד מידע שקרי.

ת: אני צריך לעמוד על העניין שאתה טענת שהבחור רוצה למנות עורך דין אחר, זה משפט ואני נשבע שזה הציטה בלב שלי בגלל המשפט הזה, הבחור שאני מייצג, יכולת לכתוב אלי בהודעה, רק אלי, אני מאוד נפגעת מהמשפט הזה שהבחור שאני מייצג עומד להחליף אותי בעורך דין אחר, זה פגע בי קשות קשות עד עצם היום הזה אני מייצג את אותו בחור בבית משפט לענייני משפחה בחיפה וגם בבית הדין השרעי וברוך השם אני ניצחתי במרבית התביעות שהגשתי. רק לאחרונה הגשתי בקשה להפחתת המזונות לאותו בחור והפחתתי מזונות לילד.

אתה כותב באותו עמוד, עמוד שני, אתה כותב עלי מסכן, יש שיר שנקרא מסכן ? למה הלבנת פניי ברבים ? למה ? הגלישה שלי מעידה על הרמה השכלית הירודה שלי. באותו עמוד אתה כותב יש לך תיק לחיות ממנו, למה ? אתה זה שכתבת עלי, אתה כותב שהשופט מכיר את היכולות שלי והרמה שלי בתחום המשפט ששואפות לאפס, אתה רק מאיים".

הנתבע נשאל על עניין זה בחקירתו הנגדית בעמוד 9 שורות 1-14 כך :

” ת: כי פרסמת החלטה וצירפת תמונה שאתה באום כי אתה מגן על החברה שלנו באומות המאוחדות, מה הקשר לצרף תמונה שאתה באומות המאוחדות עם התיק הזה, כדי להתגאות ולהתפאר בתיק שזכית בו אבל תוך יומיים ההחלטה בוטלה על המקום. הנשיא ביטל זאת בתוך חצי שעה.

ש: אתה מוזהר לומר אמת, ההחלטה לא בוטלה בכלל, למה אתה מטעה את בית המשפט.

ת: הוקפאה והאישה יכולה לצאת לפי רצונה.

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 18-10-5530 סח נ' ג'ובילי

תיק חיצוני:

- 1 ש: לא נכון. האישה הגישה בקשה והשופט דחה את בקשתה ולא יכלה לצאת.
2 ת: היא מוסרית, לא רצתה להביא את בנה לבית המשפט למרותש קיבלה היתר לצאת לחו"ל
3 היא רוצה להמשיך בהליכים, השופט נתן לה אישור לצאת והיא לא יצאה מתוך מתן כבוד לבית
4 המשפט.
- 5 ש: מפנה לנספח ג' לכתב התביעה שהנתבע פרסם פוסט וכתב שהחלטה בוטלה וצירף את
6 ההחלטה, אני צירפתי את ההחלטה שהמשמעות של ההחלטה "עיכוב ביצוע".
7 ת: החברים העירו לי אמרו לי שזה לא בוטל הוקפא אז תיקנתי את זה. במקום ביטול הקפאה
8 אבל בסופו של דבר האישה יכלה לצאת לחו"ל זה העניין, אמרו לי להסתכל על פסק הדין זה
9 הוקפא ולא בוטל. השורה האחרונה הוקפא והאישה יכולה לצאת לחול ויתרה".
- 10
11 38. למען השלמת התמונה, אפרט את הרקע העובדתי בקשר להוצאת צו עיכוב יציאה לאשה מהארץ
12 שניתן על ידי בית הדין השרעי, אשר שימש נושא עיקרי לפרסומים.
- 13 39. בכתבי הטענות, בתצהירים ובסיכומים הרחיבו הצדדים בסוגיה זו למעלה מן הצורך. בענייננו, יש
14 לבחון זאת רק לצורך הדיון בשאלה, האם אכן הנתבע אמר אמת באשר לתוצאות ההליך בו ייצג
15 התובע את הבעל בבית הדין השרעי, לבחינת השאלה האם הנתבע עמד בנטל להוכיח את הגנת
16 "אמת בפרסום".
- 17 40. השתלשלות העניינים באשר לפסק הדין פורטה בכתב התביעה. בסעיף 7 לתצהיר, הצהיר התובע
18 כי השתלשלות העניינים היא חלק בלתי נפרד מהתצהיר ומכאן שהיא חלק מראיות התובע. בסעיף
19 13 לכתב הגנתו, אישר הנתבע את השתלשלות העניינים ועל כן אין מחלוקת על כך.
- 20 א. בתאריך 24.6.18, ניתנה על יד בית הדין השרעי החלטה, האוסרת על אישה לצאת לחו"ל
21 ללא בעלה, בזמן שהיא נשואה ומתקיימים הליכי גירושין בין הגבר לאשה (להלן:
22 "ההחלטה").
- 23 ב. התובע הגיש בקשה להתיר את פרסום החלטה. בית הדין השרעי נעתר לבקשה כפוף
24 למחיקת שמות הצדדים. התובע פעל על פי החלטת בית הדין וביום 29.6.18 פורסמה
25 בעיתון "אלחדיית – השיחה" כתבה, שכותרתה אסור לאישה לצאת לחו"ל ללא בעלה,
26 תקדים, החלטה אמיצה שניתנה ע"י בית הדין השרעי בסכנין "...".
- 27 ג. ביום 29.6.18 פרסם הנתבע בדף הפייסבוק את הכתבה עם תמונת התובע. באותו פוסט
28 הגיבה האישה וכתבה "אני זו שמדברים עליה, ואני עוקבת אחרי דעות האנשים, ואני
29 מבקשת מהאנשים שיבינו ההחלטה ויבינו התיק ואח"כ יביעו עמדתם, דת האסלאם אינו
30 מסכים לביזוי האישה".

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 18-10-5530 סח נ' ג'ובילי

תיק חיצוני:

- 1 ד. על ההחלטה הוגש ערעור יחד עם בקשה לעיכוב ביצוע עד להכרעה בערעור. בית הדין
- 2 השרעי לערעורים קיבל את הבקשה לעיכוב ביצוע **ועיכב את ביצוע פסק הדין עד לדיון**
- 3 בערעור.
- 4 ה. ביום 1.7.18 פרסם הנתבע פוסט, בו צירף את החלטת בית הדין השרעי לערעורים וכתב
- 5 בפוסט " צו עיכוב יציאה מן הארץ" "מוזר" היכן ההלכה וזכויות הבעל". **הנתבע פרסם**
- 6 **כי ההחלטה בוטלה.**
- 7 ו. התובע פרסם תגובה לפוסט מיום 1/7/18 וציין בתגובה כי ההחלטה לא בוטלה, עוד כתב
- 8 בתגובה כי הוא מבקש לא לפרסם שגיאות. התובע הדגיש כי ההחלטה הוקפאה עד למתן
- 9 החלטה בערעור, ויש להבחין בין החלטה לעיכוב ובין החלטה לביטול. בסופו של יום,
- 10 הגיעו הגבר והאישה להסכם ביניהם וצו עיכוב היציאה מן הארץ בוטל לבקשת האישה
- 11 לאחר הגירושין.
- 12 41. לטענת התובע בכתב תביעתו, הפוסט שפרסם הנתבע בדבר ביטול ההחלטה למתן צו עיכוב יציאה
- 13 מן הארץ מיום 1/7/18, היה פרסום שקרי ומטעה ומטרתו הייתה להסב לתובע נזק. (ס' 23 לכתב
- 14 התביעה וכן עדותו בעמוד 9 שורות 1-14).
- 15 42. מחקירת הנתבע עולה כי, הוא העביר ביקורת על כך שהתובע לא מפרסם את העובדה שההחלטה
- 16 שונתה לאחר יומיים על ידי בית הדין לערעורים, ולמעשה התובע מראה את התמונה באופן חלקי
- 17 כך לטענתו (ראה עדותו בעמוד 8 שורות 13-20 וכן עדותו בעמוד 9 שורות 1-7).
- 18 43. הנתבע שגה בהבנה של החלטת בית הדין השרעי לערעורים, בדבר עיכוב ביצוע ההחלטה. פרסום
- 19 הפוסט בדבר ביטול ההחלטה היה שגוי ולא נכון, משבית הדין השרעי לערעורים הורה על עיכוב
- 20 ביצוע ולא ביטול ההחלטה. לפיכך, ניתן לקבוע כי הנתבע לא ציין אמת עובדתית בפוסט מיום
- 21 1/7/18.
- 22 44. אפנה גם לחקירת הנתבע בעמוד 8 שורות 32-36 שם טען כי התובע נחל כישלונות בתיקים בהם
- 23 ייצג:
- 24 "ש: מפנה אותך לעמוד 3 פרסום 9, אתה כותב ב- 8 "לך מכאן מלך..." למה לבזות אותי, זה
- 25 ביזוי, לא ביקורת, לא חופש ביטוי, זה נקרא לבזות אותי, למה השתמשות במילים האלה "לך
- 26 תיעלם מלך".
- 27 ת: השתמשתי בסוגריים זה ביטוי ספרותי מותר, זה עניין שאתה לא מכיר. שמתי "מלך"
- 28 במרחאות (כך במקור צ.ל מרכאות) שהיכולות שלו מוגבלות מולי לא הצלחת מולי בשום תיק.
- 29 הגעתי למסקנה שאני לא עורך דין, לא איש משפטן הופעתי מולך ולא הפסדתי כלום כי אני
- 30 צודק, זה העניין".
- 31

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 18-10-5530 סח נ' ג'ובילי

תיק חיצוני:

- 1 45. כאמור הנטל להוכחת טענה עובדתית זו מוטל על הנתבע, הטענה של הנתבע כי דיבר אמת כאשר
2 טען להעדר הצלחות, טענה שנטענה בחקירה הנגדית של הנתבע, לא גובתה בראיות אלא נטענה
3 בעלמא ללא כל ביסוס. הנתבע לא הציג תשתית ראיתית שיש בה ללמד על יכולתו המשפטית של
4 התובע ולעניין הצלחות או הפסדים בתיקים בהם ייצג.
5
- 6 46. כך גם באשר להחלפת ייצוג על ידי הלקוח שלו באותו תיק (ראה עדות התובע בעניין זה שהובאה
7 לעיל בעמוד 5 שורות 1-7). הלקוח לא הובא לעדות על ידי הנתבע להוכחת הטענה כי הוא מתכוון
8 לפטר את התובע מייצוגו ואף לא הוגש תצהיר מטעמו לבסס את הטענה הנ"ל. התובע בעדותו
9 העיד כי הוא מייצג את אותו בחור, גם היום בבית משפט לענייני משפחה וגם בבית הדין השרעי
10 ועל כן אני קובעת כי לא הוכח כי הפרסום נופל לגדר הגנת "אמת בפרסום".
11
- 12 47. אף אחת מהטענות העובדתיות אשר פורסמו בפרסומים, לא הוכחה כטענה של אמת בפרסום והן
13 נותרו טענות בעלמא. כפי שצוין לעיל, מדובר בהגנה צרה ותחומה היטב אשר מעמידה משוכה
14 גבוהה בפני מי שפרסם לשון הרע, משוכה שהנתבע לא הצליח כלל לעבור. ודוק, התארים בהם
15 כונה התובע כגון: אדם לא מוסרי, אדם לא ערכי, אדם בכל יכולת שכלית ירודה וכדומה אינם
16 תיאורים עובדתיים, אלא הם תיאורים בעלי אופי שיפוטי המהווים הערכה ערכית, על כן ברי כי
17 תיאורים אלה אינם חוסים תחת הגנת אמת בפרסום.
18
- 19 48. לסיום, הנתבע לא הרים את נטל ההוכחה ללמד כי קיימת לו הגנה מכוח החוק בקשר לפרסומים.
20
21
- הנזק והפיצוי**
- 22 49. בכתב התביעה, התובע לא ביקש להוכיח את הנזק שנגרם לו בפועל ועתר כי יפסק לטובתו פיצוי
23 בסך של 150,000 ₪ ללא הוכחת נזק, בהתאם להוראת סעיף 7 (א)(ג) לחוק וכן להורות על פרסום
24 התנצלות.
- 25 50. לעניין הסעד לפרסום התנצלות, אני סבורה שיש לדחותו, הן בהסתמך על הוראות החוק,
26 המסמיכות את בית המשפט להורות על פרסום תיקון או הכחשה ולא סעד של התנצלות. הן
27 בהסתמך על פסק הדין המנחה ת.א (מח-ת"א) 32235-03-10 **ארגון המורים העל יסודיים נגד**
28 **עיתון ישראל היום** (פורסם ביום 6.2.11) לפיו, נקבע שבית המשפט אינו מוסמך להעניק לתובע
29 סעד הכופה על נתבע לפרסם בפומבי התנצלות בפניו, גם אם הנתבע פרסם אודות התובע לשון
30 הרע. והן בשל הספק הקיים בנוגע לסמכות בית המשפט, לחייב את הנתבע להתנצל בפני התובע
31 (ראו ספרו של שנהר, שם, עמוד 360).

בית משפט השלום בטבריה

ת"א 18-10-5530 סח נ' ג'ובילי

תיק חיצוני:

- 1 51. בסיכומיו, טען התובע כי בעקבות הפרסום נגרמה לו עוגמת נפש רבה הוא חש מושפל ונפגע מאוד
2 מהפרסומים שנעשו לטענתו ללא כל סיבה. כאמור, לא הובאה כל ראיה לעניין הוכחת הנזק.
- 3 52. זו לשון ההוראה: "במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, שבו הוכח כי לשון הרע פורסמה
4 בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע, פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום
5 כאמור בסעיף קטן (ב) לא הוכחת נזק". סכום הפיצוי המקסימאלי הקבוע בחוק, אינו מחייב את
6 בית המשפט והוא מאפשר שיקול דעת לבית המשפט, במסגרתו ייקבע סכום הפיצוי. לעניין
7 השיקולים שישקול בית המשפט, אפנה לרע"א 4740/00 לימור אמר נגד אורנה יוסף ואח' (פורסם
8 ביום 14.8.01).
- 9 53. בפסיקת פיצויים בגין לשון הרע יתחשב ביהמ"ש בין היתר, בהיקף הפגיעה, במעמדו של הניזוק
10 בקהילתו, בהשפלה שסבל, בכאב והסבל שהיו מנת חלקו, ובתוצאות הצפויות מכל אלה בעתיד.
11 הבחינה היא אינדיבידואלית. אין לקבוע "תעריפים". בכל מקרה יש להתחשב בטיב הפרסום,
12 בהיקפו, באמינותו, במידת פגיעתו ובהתנהגות הצדדים. בענייננו, לאורך ניהול המשפט, לא חזר
13 בו הנתבע מהדברים שייחס לתובע ולא מצא לנכון להביע חרטה.
- 14 54. באשר למונח "כוונה לפגוע" בחוק, המרחיב את שיקול הדעת של בית המשפט בפסיקת סכום
15 הפיצויים, שוכנעתי, בנסיבות העניין ובהינתן האמור, כי כוונת הנתבע הייתה לפגוע אישית בתובע,
16 באמצעות הפרסומים. הפרסומים נועדו להכפיש את שמו של התובע תוך ייחוס לתובע התנהלות
17 שאינה מוסרית, אינה ערכית ותוך ייחוס העדר מקצועיות לתובע כמי שרק מפסיד בתיקים ואין
18 לו כלל הצלחות. הפרסומים שהוכרו כלשון הרע, יש בהם כדי להטיל דופי בהתנהלותו וביושרו של
19 התובע המהווים חלק נכבד מ"כרטיס הביקור" שמציג עורך דין בניסיונו לזכות באמון לקוחותיו.
- 20 55. בהתחשב במכלול השיקולים שפורטו לעיל בסעיף, אני סבורה כי יש לקבוע את סכום הפיצוי
21 הגלובאלי ההולם בנסיבות העניין בגין הפרסומים המהווים לשון הרע על סך 20,000 ₪. כמו כן
22 הנתבע יישא בתשלום הוצאות התובע בסך של 5,000 ₪.
- 23 56. הסכומים לעיל ישולמו בתוך 30 ימים מהיום אחרת יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד למועד
24 התשלום בפועל.

25

26 ניתנה היום, י"ט ניסן תש"פ, 13 אפריל 2020, בהעדר הצדדים.

27

ג'ובילי

ברכה לכמן, שופטת

28

29